

Karta kompetencji dydaktycznych

w ramach Projektu „Nauczyciel obróbki mięsa w szkole XXI wieku”
DIAGNOZA „OUT”

Imię i Nazwisko: **Nauczycielka 21**
Grupa: **I**
Data diagnozy: **1 – 2 grudnia 2011**
Wynik testu z zakresu dydaktyki: **20 pkt.**

I. Wiedza z zakresu dydaktyki w poszczególnych obszarach

OBSZAR	niedostatecznie (ndst)	dostatecznie (dst)	dobrze (db)	bardzo dobrze (bdb)
Podstawy dydaktyki	☐	☒	☐	☐
Aktywne nauczanie i uczenie się	☐	☐	☒	☐
Motywacja do nauki	☒	☐	☐	☐
Ocenianie uczniów	☒	☐	☐	☐
Ewaluacja, autoewaluacja	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Mocną stroną wiedzy dydaktycznej uczestniczki projektu jest znajomość teorii, dotyczącej aktywnego nauczania i uczenia się (rola nauczyciela, rodzaje metod aktywizujących, charakterystyka poszczególnych metod, typy uczących się, rodzaje ćwiczeń na lepszą koncentrację, style uczenia się) oraz ewaluacji w szkole (etapy ewaluacji, czym jest autoewaluacja nauczyciela, formy autoewaluacji). Wiedzę z zakresu podstaw dydaktyki (rodzaje celów kształcenia, elementy programu nauczania, treści kształcenia, ogniwa procesu kształcenia, zasady kształcenia, metody kształcenia, ukryty program szkoły) nauczycielka opanowała w stopniu dostatecznym. Niestety motywacja do nauki (zasady skutecznej motywacji, rodzaje motywacji, czym jest klasa zorientowana na naukę) oraz ocenianie uczniów (rodzaje, techniki, korzyści, charakterystyka) to kategorie wiedzy nauczycielki, które nie zostały przyswojone i które wymagają uzupełnienia w dalszym procesie doskonalenia zawodowego.

II. Umiejętności

ZAKRES	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)
przedstawia cel i wartość lekcji, buduje strukturę	☐	☐	☒	☐
ukierunkowuje uczniów na nowy materiał	☐	☒	☐	☐
odwołuje się do wiedzy potocznej uczniów, emocji, uczuć, doświadczeń i zainteresowań	☒	☐	☐	☐
wywołuje motywację do nauki, mobilizuje do wysiłku, stosuje nagrody, pochwały	☐	☒	☐	☐
korzysta z pomocy dydaktycznych	☒	☐	☐	☐
skutecznie się komunikuje	☐	☐	☐	☒
prezentuje pozytywną mowę ciała	☐	☐	☐	☒
podaje przykłady	☒	☐	☐	☐
zadaje pytania, naprowadza	☒	☐	☐	☐
pyta o zrozumienie, wątpliwości, zachęca do zadawania pytań	☒	☐	☐	☐
nawiązuje do opanowanego materiału, np. z poprzednich zajęć	☐	☒	☐	☐
przestrzega struktury zajęć, systematyzuje, uogólnia, podsumowuje	☐	☐	☒	☐
utrzymuje czujność uczniów np. weryfikując zasady, prawa, stosując „przynęty”	☐	☒	☐	☐
uczy samodzielnego działania, myślenia, rozwiązywania problemów	☒	☐	☐	☐
zachęca do samodzielnego zdobywania wiedzy	☒	☐	☐	☐
wykorzystuje aktywne metody nauczania	☐	☐	☒	☐
konsekwentnie organizuje pracę w grupach, w parach	☐	☐	☐	☒
tworzy dobrą atmosferę	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Najmocniejsze strony analizowanej lekcji to: skuteczne komunikowanie się językiem werbalnym i niewerbalnym oraz konsekwentne organizowanie pracy uczniów w grupach. Nauczycielka posługuje się prawidłowym językiem, używając słownictwa fachowego ale zrozumiałego przez uczniów, czasem ma trudności z wysłowieniem się ale sama, szybko poprawia błędy. Postawą ciała daje do zrozumienia, że jest do dyspozycji uczniów, chodzi, pyta, pomaga, uśmiecha się, gestykuluje. N. stara się również nie narzucać podziału zadań wewnątrz grupy uczniów, pozwalając im na dowolny rozkład pracy i odpowiedzialności.

Wysoko należy również ocenić przedstawienie celu i wartości lekcji, przestrzeganie struktury zajęć, wykorzystanie aktywnych metod nauczania oraz tworzenie dobrej atmosfery na zajęciach. N. przedstawiła cel zajęć lecz nieco enigmatycznie wyjaśniła ich wartość, którą było porównanie 2 rodzajów potraw – zdrowej i mniej zdrowej. Tak sformułowany cel zajęć stanowił najwyższą wartość tej lekcji, gdyż pozwolił na przeprowadzenie ciekawego podsumowania („Oceńmy swoje potrawy, odpowiedzmy na pytanie czy warto smażyć w panierce czy nie warto?”) na zasadzie porównań oraz wywołał możliwość problemowego podejścia do zadań i zaktywizował uczniów.

Niestety nie udało się n. wykorzystać całego potencjału tematyki lekcji – zbyt krótkie było wprowadzenie w tematykę zajęć, n. rzadko wywoływała motywację do nauki, czasem chwaliąc swoich uczniów, n. zbyt rzadko nawiązywała do posiadanej przez uczniów wiedzy i utrzymywała czujność uczniów – mało pytań dotyczących podstawowych praw i zasad dotyczących gastronomii.

Podczas prowadzenia tej lekcji zabrakło odwołania się do wiedzy potocznej uczniów, ich emocji, doświadczeń, opinii i uczuć, wykorzystania z jakichkolwiek pomocy dydaktycznych (plansze, przepisy, karty pracy, prezentacja, fil , itp.), podawania przykładów (np. podania potrawy), zadawania pytań i naprowadzania, pytania o zrozumienie, uczenie samodzielnego działania i rozwiązywania problemów, zachęty do samodzielnego zdobywania wiedzy i doświadczenia.

Mocne strony prezentacji dydaktycznej to: nawiązanie kontaktu ze słuchaczami poprzez pytania oraz skrupulatny komentarz bieżących czynności. Do obszarów, które należy nazwać słabymi stronami prezentacji należą: ukierunkowanie na prezentowany materiał, zachęta do zadawania pytań, nawiązanie do posiadanej przez słuchaczy wiedzy, zadawanie pytań problemowych oraz zachęta do zdobywania wiedzy.

III. Porównanie poziomu wiedzy z zakresu dydaktyki

ZAKRES	POZIOM WIEDZY							
	DIAGNOZA „IN”				DIAGNOZA „OUT”			
	ndst	dst	db	bdb	ndst	dst	db	bdb
Podstawy dydaktyki	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Aktywne nauczanie i uczenie się	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Motywacja do nauki	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐
Ocenianie uczniów	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Ewaluacja, autoewaluacja	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Analiza porównawcza wyników testów wiedzy pedagogicznej nauczycielki wskazuje na ten sam poziom wiedzy w tym zakresie. Istnieją jednak różnice w poziomie opanowania poszczególnych obszarów wiedzy dydaktycznej.

Największy postęp odnotowano w kategorii ewaluacja i autoewaluacja w szkole (definicje, etapy, rodzaje). Wiedza z zakresu aktywnego nauczania i uczenia się (rola nauczyciela w tych metodach, rodzaje i charakterystyka poszczególnych metod, strategie uczenia się, ćwiczenia na lepszą koncentrację, typy uczących się, style uczenia się) również wzrosła. Kategoria wiedzy, której poziom nie uległ zmianie to ocenianie uczniów (rodzaje oceniania, charakterystyka poszczególnych typów oceniania, korzyści oceniania kształtującego i sumującego, rodzaje, korzyści i charakterystyka rodzajów oceny koleżeńskiej wśród uczniów oraz techniki samooceny uczniów) oraz podstawy dydaktyki (cele, treści, ogniwa kształcenia, charakterystyka zasad i metod kształcenia, ukryty program szkoły). Niestety wiedza z zakresu motywacji do nauki (zasady skutecznej motywacji, klasa zorientowana na naukę, motywowanie słabych uczniów, rodzaje i charakterystyka motywacji) uległa drastycznemu obniżeniu.

W celu dalszego podnoszenia poziomu wykonywania zawodu nauczycielki, należy uzupełniać, uaktualniać wiedzę dotyczącą dydaktyki, w szczególności w obszarze motywacji do nauki oraz oceniania uczniów a także elementarnych podstaw tej dziedziny nauki.

IV. Porównanie poziomu umiejętności

OBSZAR	POZIOM UMIEJĘTNOŚCI							
	DIAGNOZA „IN”				DIAGNOZA „OUT”			
	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)
przedstawia cel i wartość lekcji, buduje strukturę	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐
ukierunkowuje uczniów na nowy materiał	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
odwołuje się do wiedzy potocznej uczniów, emocji, uczuć, doświadczeń i zainteresowań	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
wywołuje motywację do nauki, mobilizuje do wysiłku, stosuje nagrody, pochwały	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
korzysta z pomocy dydaktycznych	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
skutecznie się komunikuje	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
prezentuje pozytywną mowę ciała	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒
podaje przykłady	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐
zadaje pytania, naprowadza	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
pyta o zrozumienie, wątpliwości, zachęca do zadawania pytań	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐
nawiązuje do opanowanego materiału, np. z poprzednich zajęć	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
przestrzega struktury zajęć, systematyzuje, uogólnia, podsumowuje	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐
utrzymuje czujność uczniów np. weryfikując zasady, prawa, stosując „przynęty”	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
uczy samodzielnego działania, myślenia, rozwiązywania problemów	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐
zachęca do samodzielnego zdobywania wiedzy	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐
wykorzystuje aktywne metody nauczania	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
konsekwentnie organizuje pracę w grupach, w parach	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
tworzy dobrą atmosferę	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Porównanie oceny lekcji nagranych przed pierwszym spotkaniem diagnozującym i przed spotkaniem diagnozującym końcowym pozwala stwierdzić, iż wzrost ogólny poziom dydaktyczny analizowanych lekcji jednakże był on niewielki.

Największy przyrost umiejętności zauważono w takich kategoriach jak: wykorzystanie aktywnych metod nauczania oraz konsekwentna organizacja pracy w grupach. Sformułowanie tematu zajęć pozwoliło tym razem na zastosowanie aktywnego sposobu podsumowania zajęć, który to nauczycielka starała się zrealizować („Odpowiedzmy na pytanie czy warto smażyć w panierce czy bez?”). Uczniowie pracowali w 2 grupach i wykonywali zaplanowane przez siebie czynności.

Wyższy poziom umiejętności odnotowano również w następujących zakresach: skuteczne komunikowanie się, nawiązywanie do opanowanego materiału, do wiedzy uczniów, utrzymywanie czujności uczniów oraz tworzenie dobrej atmosfery na zajęciach. N. starała się częściej komunikować się z uczniami, pytając o ich wiedzę („Co to znaczy saute?”) oraz kontrolując ich czynności w pracowni gastronomicznej („Gdzie masz deskę?”, „Zalej wodą.”, „Za dużo tłuszczu”).

Do zakresów umiejętności, których poziom pozostał ten sam należą: przedstawienie celu i wartości lekcji, ukierunkowanie uczniów na nowy materiał, odwołanie się do wiedzy potocznej, do przeżyć, emocji, planów, wywołanie motywacji do nauki np.: poprzez pochwały, wzmocnienia, korzystanie z pomocy dydaktycznych, mowa ciała, zadawanie pytań i naprowadzanie, przestrzeganie struktury zajęć, systematyzowanie.

Kategorie umiejętności, których poziom uległ obniżeniu to podawanie przykładów, pytanie o zrozumienie i wątpliwości, uczenie samodzielnego działania oraz zachęta do samodzielnego zdobywania wiedzy, do korzystania z różnych jej źródeł. N. podczas drugiej analizowanej lekcji nie podawała przykładów (np. pochodzących z praktyk zawodowych), nie zachęcała uczniów do zadawania pytań ani do samodzielnego eksperymentowania poza czasem spędzonym w szkole.

Porównanie prezentacji dydaktycznych również wskazuje na niewielką różnicę poziomów umiejętności nauczycielki – przyrost nastąpił w kategorii odwoływania się do uczuć i doświadczeń słuchaczy, organizacji prezentacji oraz komentowania bieżących czynności. W jednym obszarze nastąpił regres (nawiązanie do posiadanej wiedzy słuchaczy) a umiejętności w pozostałych kategoriach pozostały na takim samym poziomie.

V. Podsumowanie

Podsumowując porównanie zarejestrowanych nagrań lekcji, analizy prezentacji dydaktycznych, zachowań uczestniczki projektu podczas dwudniowych spotkań diagnozujących oraz testów wiedzy należy stwierdzić ogólny wzrost poziomu jej kompetencji dydaktycznych.

W obszarze wiedzy największy przyrost odnotowano w kategorii ewaluacja systemu dydaktycznego i autoewaluacja nauczyciela. Aktywne nauczanie to obszar, w którym poziom wiedzy również nieco się podniósł. Wiedza dotycząca podstaw dydaktyki oraz oceniania szkolnego pozostała na tym samym poziomie jak podczas diagnozy początkowej. Stan wiedzy z zakresu motywacji do nauki uległ pogorszeniu.

Obszarami wiedzy o najwyższym deficycie a zarazem obszarami wymagającymi największych nakładów pracy ze strony uczestniczki projektu są: proces oceniania szkolnego, proces motywacji do nauki a także podstawy dydaktyki.

Analiza nagranych lekcji i prezentacji dydaktycznych pozwala stwierdzić, iż największy wzrost dokonał się w zakresie wykorzystania aktywnych metod nauczania oraz konsekwentnej organizacji pracy w grupach.

Wzrost umiejętności odnotowano również wśród takich kategorii jak: skuteczne komunikowanie się, nawiązywanie do wiedzy uczniów, utrzymywanie czujności uczniów a także tworzenie dobrej atmosfery na lekcji.

Kategorie, w których nie zaobserwowano wzrostu to: przedstawianie celu i wartości lekcji, ukierunkowanie uczniów na nowy materiał, odwoływanie się do wiedzy potocznej uczniów, wywołanie motywacji do nauki, korzystanie z pomocy dydaktycznych, mowa ciała, podawanie przykładów, zadawanie pytań i naprowadzanie, pytanie o zrozumienie i wątpliwości, przestrzeganie struktury zajęć, podsumowywanie, uczenie samodzielnego działania, zachęcanie do samodzielnego zdobywania wiedzy.

Obszarami, na które należy w sposób szczególny zwrócić uwagę, prowadząc codzienne zajęcia z uczniami a także doskonalić swój warsztat pracy są: odwoływanie się do wiedzy codziennej uczniów (aby nie tworzyć barier między wiedzą szkolną a potoczną), korzystanie z pomocy dydaktycznych (aby realizować zasadę poglądowości i na praktycznych zajęciach nie posługiwać się pojęciami tylko abstrakcyjnymi), podawanie przykładów (budują one wiarygodność nauczyciela i przybliżają codzienność), zadawanie pytań i naprowadzanie (zamiast dawanie gotowych recept, poleceń), pytanie o zrozumienie i wątpliwości (bo to nauczyciel jest dla ucznia), uczenie samodzielnego działania i myślenia, zachęcanie do samodzielnego zdobywania wiedzy (krytycznego podejścia do różnych źródeł wiedzy).